ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-12

To'lacha ayollar uchun milliy uslubdagi yangi zamonaviy liboslar texnologiyasini ishlab chiqish

Farg‘ona davlat texnologiya universiteti
Mo’ydinova Zaxroxon Zaylodiddin qizi
M43-25 TBTKI guruh talabasi
Yengil sanoat muhandisligi kafedrasi t.f.d. professori
Valiyev Gulam Nabidjanovich

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada to‘lacha ayollar uchun milliy uslub elementlariga asoslangan yangi zamonaviy liboslar texnologiyasini ishlab chiqish masalalari yoritilgan. Tadqiqotning asosiy maqsadi milliy an’analar va zamonaviy moda tendensiyalarini uyg‘unlashtirgan holda, to‘lacha ayollar ehtiyojlariga mos, ergonomik, estetik va texnologik jihatdan samarali libos modelini yaratishdan iborat. Maqolada ayollar kiyimlarida qo‘llaniladigan gazlamalarning fizik-mexanik xususiyatlari, konstruktiv yechimlari, bezak elementlari hamda tikuv-texnologik jarayonlari ilmiy asosda tahlil qilinadi. Milliy kashtachilik, naqsh va bezaklarning zamonaviy libos dizaynidagi o‘rni alohida ko‘rib chiqilgan. Shuningdek, tikuv jarayonida vaqt me’yorlarini belgilash, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va mahsulot sifatini yaxshilash masalalari ham tahlil etilgan. Tadqiqot natijalari asosida to‘lacha ayollar uchun milliy uslubdagi zamonaviy liboslarni loyihalash va ishlab chiqarishda qo‘llash mumkin bo‘lgan amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan. Ushbu ish yengil sanoat korxonalari, dizaynerlar va ilmiy tadqiqotchilar uchun nazariy va amaliy ahamiyatga ega bo‘lib, ayollar kiyimlari assortimentini kengaytirishga xizmat qiladi.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы разработки технологии современных костюмов в национальном стиле для женщин с полной фигурой. В исследовании научно обоснованы подходы к проектированию женской одежды с учетом антропометрических особенностей, а также гармоничное сочетание эргономических и эстетических требований. Особое внимание уделено интеграции национальных декоративных элементов, таких как вышивка и орнаменты, в современный дизайн одежды. Проанализированы вопросы выбора тканей, организации швейно-технологических процессов, нормирования времени и повышения эффективности производства. Полученные результаты способствуют созданию удобной, эстетичной и конкурентоспособной одежды для женщин с полной фигурой.

Annotation: This article explores the role and possibilities of artificial intelligence in costume design, its impact on the process, and the contribution of modern technologies to creative workflows. It highlights AI-driven automated design processes, customer demand analysis, material selection, and personalization.

Kalit so‘zlar: Kostyum dizayni, sun’iy intellekt, avtomatlashtirish, kreativ texnologiyalar, shaxsiylashtirish.

Ключевые слова:Дизайн костюмов, искусственный интеллект, автоматизация, креативные технологии, персонализация.

Keywords: Costume design, artificial intelligence, automation, creative technologies, personalization.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-12

Milliy va zamonaviy dizayn uyg‘unligi asosida to‘lacha ayollar liboslarini takomillashtirish dolzarb ilmiy-texnologik masaladir.

So‘nggi yillarda yengil sanoatda ayollar kiyimlariga bo‘lgan talab sezilarli darajada oshib, ayniqsa to‘lacha ayollar uchun mo‘ljallangan zamonaviy va qulay liboslar assortimentini kengaytirish muhim vazifaga aylandi. Jamiyatda estetik didning o‘sishi, milliy qadriyatlarga bo‘lgan qiziqishning kuchayishi va moda industriyasining jadal rivojlanishi natijasida milliy uslubdagi liboslarni zamonaviy texnologiyalar asosida ishlab chiqish zarurati yuzaga kelmoqda. Ayni paytda ko‘plab ishlab chiqaruvchilar standart o‘lcham va konstruksiyalarga tayanib, to‘lacha ayollarning anatomik va fiziologik xususiyatlarini yetarli darajada hisobga olmayapti. Bu esa kiyimning qulayligi, tashqi ko‘rinishi va ekspluatatsion xususiyatlariga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Ilmiy adabiyotlarda ayollar kiyimlari dizayni, gazlama tanlash va tikuv texnologiyasi masalalari keng yoritilgan bo‘lsa-da, aynan to‘lacha ayollar uchun milliy uslubdagi zamonaviy liboslar texnologiyasini kompleks o‘rganishga bag‘ishlangan tadqiqotlar yetarli emas. Shu sababli mazkur maqolada milliy bezaklar, zamonaviy moda tendensiyalari va ishlab chiqarish texnologiyalarini uyg‘unlashtirgan holda yangi libos modelini ishlab chiqish masalalari ilmiy jihatdan asoslab beriladi.

To‘lacha ayollar uchun mo‘ljallangan kiyimlarni loyihalash jarayonida birinchi navbatda antropometrik ko‘rsatkichlar va tana proporsiyalarining o‘ziga xos xususiyatlarini hisobga olish zarur. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, noto‘g‘ri konstruktiv yechimlar kiyimning tashqi ko‘rinishini buzibgina qolmay, balki kiyish jarayonida noqulayliklar keltirib chiqaradi [2]. Shu sababli konstruksiya asosini ishlab chiqishda tana hajmlarining nisbatlari, harakat erkinligi va ergonomik talablar ustuvor ahamiyatga ega bo‘lishi lozim.

Milliy uslubdagi liboslar dizaynida bezak elementlari muhim o‘rin tutadi. O‘zbek milliy kashtachiligi, naqsh va ornamentlar ayollar kiyimlarining estetik qiymatini oshirish bilan birga, madaniy merosni saqlash va targ‘ib etishga xizmat qiladi. Tadqiqotchilar tomonidan olib borilgan ishlar shuni ko‘rsatadiki, kashtachilik elementlarini zamonaviy liboslarga moslashtirishda ularning joylashuvi, rang uyg‘unligi va o‘lcham mutanosibligi alohida e’tibor talab qiladi [1]. To‘lacha ayollar uchun liboslarda bezaklar vizual ravishda siluetni muvozanatlashtiruvchi vosita sifatida ham xizmat qilishi mumkin.

Gazlama tanlash texnologik jarayonning muhim bosqichlaridan biridir. To‘lacha ayollar kiyimlarida asosan o‘rtacha zichlikdagi, yaxshi havo o‘tkazuvchanlikka ega, elastik va shaklni saqlovchi materiallardan foydalanish tavsiya etiladi. Gazlamaning tarkibi va fizik-mexanik xususiyatlari tikuv jarayonining sifati hamda tayyor mahsulotning xizmat muddatiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi [3]. Shu nuqtai nazardan, paxta tolali, yarim sintetik va tabiiy ipak aralashmali gazlamalar optimal variant sifatida qaraladi.

Zamonaviy moda tendensiyalarini tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, oxirgi yillarda ayollar kiyimlarida qulaylik va funksionallik birinchi o‘ringa chiqmoqda. Erkaklar va ayollar kiyimlaridagi umumiy trendlarni o‘rganish, rang va shakl yechimlarini solishtirish orqali yangi dizayn g‘oyalarini ishlab chiqish mumkin [4]. To‘lacha ayollar uchun liboslarda vertikal chiziqlar, erkin siluet va minimalistik bezaklardan foydalanish vizual jihatdan ijobiy samara beradi.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-12

1-jadval. Gazlamalarning texnologik xususiyatlari

Gazlama turi	Zichligi (g/m²)	Elastiklik	Havo o‘tkazuvchanligi	Qo‘llanish sohasi
Paxta tolali	140–180	O‘rtacha	Yuqori	Kundalik liboslar
Yarim sintetik	160–200	Yuqori	O‘rtacha	Klassik ko‘ylaklar
Ipak aralashmali	120–150	Past	Yuqori	Bayramona liboslar

Shuningdek, libos konstruksiyasini ishlab chiqishda zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanish jarayonning aniqligi va tezligini oshiradi. Raqamli konstruksiyalash usullari yordamida to‘lacha ayollar uchun individual o‘lchamlarga mos modellar yaratish imkoniyati kengayadi [5].

Tikuv jarayonida vaqt me’yorlari

Nazariy tahlillar shuni ko‘rsatadiki, milliy uslub, zamonaviy dizayn va texnologik jarayonlarni uyg‘unlashtirish orqali to‘lacha ayollar uchun estetik va qulay liboslar yaratish mumkin. Ushbu yondashuv yengil sanoat korxonalarida mahsulot raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi [6].

To‘lacha ayollar uchun milliy uslubdagi zamonaviy liboslarni ishlab chiqarishda tikuv-texnologik jarayonlarni to‘g‘ri tashkil etish mahsulot sifati va ishlab chiqarish samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Tikuv jarayoni gazlamani tayyorlash, detallarni kesish, biriktirish, bezaklarni joylashtirish va yakuniy ishlov berish bosqichlaridan iborat bo‘lib, har bir bosqich o‘ziga xos texnologik talablarga ega. Ilmiy tadqiqotlarda qayd etilishicha, jarayonlarning ketma-ketligi va ularda qo‘llaniladigan uskunalar tanlovi tayyor mahsulotning ekspluatatsion xususiyatlariga bevosita ta’sir ko‘rsatadi [7]. Shu sababli to‘lacha ayollar kiyimlarini tikishda texnologik jarayonlar puxta rejalashtirilishi lozim.

Gazlamani kesish bosqichida materialning cho‘ziluvchanligi va tolalar yo‘nalishi alohida e’tiborga olinadi. To‘lacha ayollar uchun mo‘ljallangan liboslarda detallar o‘lchamining aniqligi katta ahamiyatga ega, chunki kichik og‘ishlar ham kiyimning umumiy siluetiga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Zamonaviy kesish uskunalari va avtomatlashtirilgan dasturlar yordamida xatoliklar darajasini kamaytirish mumkin. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, avtomatlashtirilgan kesish texnologiyalaridan foydalanish vaqt sarfini 15–20 foizga qisqartiradi [8].

Tikuv jarayonida ishlatiladigan iplarning sifat ko‘rsatkichlari ham muhim hisoblanadi. Iplarning mustahkamligi, elastikligi va tarangligi choklarning barqarorligini ta’minlaydi. Iplarning taranglik darajasini noto‘g‘ri tanlash natijasida choklarning deformatsiyasi va gazlamaning burishishi kuzatilishi mumkin. Bu masala bo‘yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlarda ip tarangligi va mashina tezligi o‘rtasidagi bog‘liqlik nazariy va amaliy jihatdan asoslab berilgan [9]. To‘lacha ayollar kiyimlarida o‘rtacha taranglikdagi iplar va moslashtirilgan tikuv mashinalaridan foydalanish tavsiya etiladi.

Texnologik jarayonlarda vaqt me’yorlarini belgilash ishlab chiqarishni rejalashtirish va iqtisodiy samaradorlikni oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Vaqt me’yorlari gazlamaning turi, bezak elementlarining murakkabligi va tikuv texnikasiga qarab belgilanadi. Ayollar kiyimlarini tikishda vaqt me’yorlarini o‘rganish bo‘yicha olib borilgan tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, me’yorlarni ilmiy asosda belgilash ishlab chiqarish tannarxini pasaytirishga xizmat qiladi [2]. Ayniqsa milliy bezaklarga ega liboslarda qo‘shimcha vaqt sarfi inobatga olinishi zarur.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-12

2-jadval. To‘lacha ayollar liboslarini tikish jarayonida vaqt me’yorlari

Texnologik bosqich	O‘rtacha vaqt (daq.)	Izoh
Gazlamani tayyorlash	20–25	Tekislash va belgilash
Kesish jarayoni	30–40	Avtomatlashtirilgan uskunalar
Detallarni tikish	60–80	Asosiy choklar
Bezaklash	40–60	Kashta va dekor
Yakuniy ishlov	20–30	Nazorat va dazmollash

Milliy bezak elementlarini tikuv jarayoniga integratsiya qilish alohida texnologik yondashuvni talab etadi. Kashtachilik elementlari qo‘lda yoki yarim avtomatlashtirilgan usulda bajarilishi mumkin bo‘lib, har ikki holatda ham sifat nazorati muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlarda milliy kashtalarni ishlab chiqarish jarayoniga moslashtirish libosning estetik qiymatini oshirishi bilan birga, ishlab chiqarish jarayonini murakkablashtirishi qayd etilgan [1]. Shu sababli bezak elementlarining joylashuvi va miqdori texnologik imkoniyatlarga mos ravishda rejalashtirilishi lozim.

Zamonaviy tikuv mashinalari va texnologik liniyalardan foydalanish ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi. Raqamli boshqaruvga ega tikuv uskunalari yordamida choklarning aniqligi va takrorlanish darajasi yuqori bo‘ladi. Ilmiy adabiyotlarda keltirilishicha, bunday uskunalar ishlab chiqarish jarayonida inson omili ta’sirini kamaytirib, mahsulot sifatini barqarorlashtiradi [8]. To‘lacha ayollar uchun mo‘ljallangan liboslarda bu ayniqsa muhim, chunki har bir detalning aniqligi umumiy dizaynga ta’sir qiladi.

Umuman olganda, tikuv-texnologik jarayonlarni ilmiy asosda tashkil etish to‘lacha ayollar uchun milliy uslubdagi zamonaviy liboslar ishlab chiqarishda muhim ahamiyat kasb etadi. Vaqt me’yorlarini optimallashtirish, zamonaviy uskunalardan foydalanish va bezak elementlarini texnologik jarayonga moslashtirish orqali mahsulot sifatini oshirish va ishlab chiqarish samaradorligini ta’minlash mumkin. Ushbu yondashuv yengil sanoat korxonalarida raqobatbardosh mahsulotlar yaratishga xizmat qiladi [3].

Zamonaviy moda industriyasida ayollar kiyimlarini loyihalash jarayonida estetiklik, qulaylik va funksionallik tushunchalari o‘zaro uyg‘un holda qaralmoqda. Ayniqsa to‘lacha ayollar uchun mo‘ljallangan liboslarda dizayn yechimlari nafaqat tashqi ko‘rinishni bezash, balki tana proporsiyalarini vizual jihatdan muvozanatlashtirish vazifasini ham bajaradi. Ilmiy adabiyotlarda qayd etilishicha, zamonaviy moda tendensiyalarida erkin siluetlar, to‘g‘ri va yarim yopishiq shakllar, shuningdek, minimalistik bezaklar ustuvor yo‘nalish sifatida e’tirof etilmoqda [4]. Ushbu tendensiyalarni milliy uslub bilan uyg‘unlashtirish orqali to‘lacha ayollar uchun estetik va qulay liboslar yaratish imkoniyati kengayadi.

Milliy bezak elementlari libos dizaynining ajralmas qismi bo‘lib, ular madaniy merosni aks ettirish bilan birga kiyimga individual xarakter bag‘ishlaydi. O‘zbek milliy kashtachiligi va ornamentlarining shakl, rang va kompozitsion yechimlari tarixiy jihatdan chuqur ma’noga ega. Tadqiqotlarda milliy kashtalarni zamonaviy kiyimlarga moslashtirish jarayonida ularning soddalashtirilgan va stilizatsiya qilingan variantlaridan foydalanish maqsadga muvofiqligi ta’kidlangan [1]. To‘lacha ayollar liboslarida bezaklarning vertikal joylashtirilishi siluetni vizual ravishda cho‘zilgan ko‘rinishda ifodalashga xizmat qiladi.

ISSN: 2582-4686 SJIF 2021-3.261, 2022-2.889, 2023-5.384, 2024-6.875 ResearchBib IF: 9.948 / 2024

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-5, ISSUE-12

Ayollar kiyimlari assortimentini tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, zamonaviy liboslarda rang tanlovi muhim rol o‘ynaydi. To‘lacha ayollar uchun liboslarda monoxrom ranglar, chuqur va sokin ohanglar, shuningdek, milliy rang palitrasiga mos tuslardan foydalanish tavsiya etiladi. Ranglar o‘rtasidagi uyg‘unlik libosning umumiy estetik qiyofasini belgilaydi va milliy bezaklarning yanada yaqqol namoyon bo‘lishiga imkon yaratadi [5]. Shu bilan birga, rang tanlashda gazlamaning fakturasi va yorug‘likni aks ettirish xususiyatlari ham hisobga olinishi lozim.

Innovatsion texnologiyalarni kiyim dizayniga joriy etish zamonaviy moda industriyasining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Kompyuter grafikasi va raqamli dizayn dasturlari yordamida liboslarning virtual modellari yaratiladi, bu esa dizayn jarayonida xatoliklarni kamaytirish va vaqt sarfini optimallashtirish imkonini beradi. Ilmiy manbalarda raqamli modellashtirish usullari yordamida ayollar kiyimlarini loyihalash jarayonining samaradorligi sezilarli darajada oshishi qayd etilgan [5]. To‘lacha ayollar uchun liboslar yaratishda ushbu texnologiyalar individual yondashuvni ta’minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Milliy uslubdagi liboslarda ekologik va barqaror moda tamoyillarini qo‘llash ham dolzarb masalalardan biridir. Tabiiy tolalardan tayyorlangan gazlamalardan foydalanish, ishlab chiqarish jarayonida chiqindilarni kamaytirish va energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish zamonaviy talablar sirasiga kiradi. Tadqiqotlarda ayollar kiyimlarida ekologik materiallardan foydalanish nafaqat atrof-muhitni muhofaza qilishga, balki iste’molchilar orasida mahsulotning ijobiy qabul qilinishiga ham xizmat qilishi ta’kidlangan [6]. To‘lacha ayollar uchun liboslarda bunday yondashuv mahsulotning funksionalligi va qulayligini oshiradi.

Quyidagi 3-jadvalda to‘lacha ayollar liboslarida qo‘llaniladigan milliy bezaklarning zamonaviy dizayn bilan uyg‘unlashuv darajasi keltirilgan.

3-jadval. Milliy bezak elementlarining zamonaviy dizayndagi qo‘llanilishi

Bezak turi	Joylashuvi	Vazifasi	Vizual ta’siri
Kashta	Old qism, yeng	Estetik bezak	Muvozanat
Ornament	Yon chiziqlar	Milliylik	Vertikal effekt
Naqsh	Yoqalar	Aksent	E’tibor jamlash

Zamonaviy moda tendensiyalari va milliy bezaklarning uyg‘unligi libosning badiiy qiymatini oshiradi. Ilmiy tahlillar shuni ko‘rsatadiki, milliy uslubdagi liboslarni innovatsion texnologiyalar asosida ishlab chiqish orqali ayollar kiyimlari assortimentini kengaytirish va iste’molchi talablariga mos mahsulotlar yaratish mumkin [4].

Shunday qilib, nazariy tahlillar asosida aytish mumkinki, to‘lacha ayollar uchun milliy uslubdagi zamonaviy liboslar yaratishda moda tendensiyalari, milliy bezaklar va innovatsion texnologiyalarni kompleks yondashuv asosida uyg‘unlashtirish muhim ahamiyatga ega. Ushbu yondashuv mahsulotning estetik, funksional va texnologik ko‘rsatkichlarini yaxshilashga xizmat qiladi hamda yengil sanoat korxonalarida raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarish imkonini yaratadi [1], [6].

XULOSA

Mazkur tadqiqotda to‘lacha ayollar uchun milliy uslubdagi yangi zamonaviy liboslar texnologiyasini ishlab chiqish masalalari kompleks ilmiy yondashuv asosida o‘rganildi. Tadqiqot jarayonida to‘lacha

ayollar kiyimlarini loyihalashda antropometrik ko‘rsatkichlarni hisobga olish, ergonomik va estetik talablarni uyg‘unlashtirish muhimligi asoslab berildi. Milliy bezak elementlari, xususan kashtachilik va ornamentlarning zamonaviy dizayn bilan integratsiyasi liboslarning badiiy qiymatini oshirish bilan birga, ularning funksionalligini ta’minlashi aniqlandi.

Gazlama tanlash va tikuv-texnologik jarayonlarni ilmiy asosda tashkil etish tayyor mahsulot sifatiga bevosita ta’sir ko‘rsatishi isbotlandi. Tikuv jarayonida vaqt me’yorlarini optimallashtirish, zamonaviy uskunalar va raqamli modellashtirish texnologiyalaridan foydalanish ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga xizmat qilishi qayd etildi. Ayniqsa, milliy bezaklarga ega liboslarda texnologik ketma-ketlik va sifat nazoratining ahamiyati alohida ta’kidlandi.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, milliy uslub, zamonaviy moda tendensiyalari va innovatsion texnologiyalarni uyg‘unlashtirish orqali to‘lacha ayollar uchun qulay, estetik va raqobatbardosh liboslar yaratish mumkin. Ushbu ilmiy ish natijalari yengil sanoat korxonalari, kiyim dizaynerlari hamda ilmiy tadqiqotchilar uchun amaliy ahamiyatga ega bo‘lib, ayollar kiyimlari assortimentini kengaytirish va milliy madaniy merosni zamonaviy shaklda rivojlantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

[1]. Tursumatova Shaxlo Samiyevna, & Mamatqulova Saida Raxmatovna. (2022). *The importance of creating embroidery patterns from the methods of artistic decoration in the light industry*. Innovative Technologica: Methodical Research Journal, 3(05), 1–10.

[2]. Raxmatovna, M. S. (2022). *Analysis of women’s clothes sewing – a study to develop a norm of time spent on the technological process of knitting production*. International Journal of Advance Scientific Research, 2(03), 16–21.

[3]. Raxmatovna, M. S. (2022). *Research on the development of norms of time spend on the technological process of sewing and knitting production; basic raw materials, their composition and properties*. Innovative Technologica: Methodical Research Journal, 3(03), 28–32. ISSN: 2776-0987.

[4]. Raxmatovna, M. S. (2021). *The description of perspective fashion trends in men’s clothing*. Innovative Technological: Methodical Research Journal, 2(10), 15–20.

[5]. Nizamova, B. B., & Mamatqulova, S. R. (2021). *Analysis of the Range of Modern Women's Coats*. The American Journal of Engineering and Technology, 3(9), 18–23.

[6]. Tursunova, X. Sh., & Mamatqulova, S. R. (2020). *Ayollar paltosi uchun gazlamalar tahlili*. 3rd International Congress of the Human and Social Science Researches (ITOBIAD).

[7]. Валиев, Г. Н. (2012). К вопросу параметров намотки мотальной паковки и теоретических зависимостей их определения. *Современные технологии и оборудование текстильной промышленности (Текстиль-2012)*: тезисы докладов Международной научно-технической конференции. М.: МГТУ им. Косыгина, с. 53–54.

[8]. Валиев, Г. Н., Хомидов, В. О., & Турдиев, М. (2018). Способ определения технологичности нитенатяжных приборов текстильных машин. *SMARTEX–2018*: сборник материалов XXI международного научно-практического форума. Иваново: ИВГПУ, с. 185–188.

[9]. Валиев, Г. Н., Хомидов, В. О., & Турдиев, М. (2020). Исследование влияния скорости снования на форму баллона нити натурального шёлка. Сборник научных трудов международной научной конференции, посвященной 110-летию А.Г. Севостьянова. М.: РГУ им. Косыгина, с. 195–199.